

Moldavië 2022

Met een ervaren Art for All-team, Wim, Jenny, Loes, Guy en ik, vertrokken we op 21-10-22 naar Moldavië. We zouden met name gaan spelen en werken voor vluchtelingen uit de Ukraine in het middelgrote stadje Ungheni, dat dicht bij de grens ligt van Roemenië. We werden zeer hartelijk onthaald door Tudor, de voorganger van een plaatselijke kerk en we konden verblijven in de woning van het zeer gastvrij, kinderrijk gezin van een zendelingsechtbaar uit Zwitserland. Kortom... het belooft een rumoerig, luidruchtig, enigszins chaotisch verblijf te worden. Al snel bleek dat de meeste vluchtelingen, vlak voor onze komst, verhuisd waren naar een andere plek in de stad en dat het programma dat voor ons bedacht was enigszins aan de nieuwe omstandigheden moest worden aangepast.

Wat zouden we doen? En zouden we misschien nog naar Odessa gaan, in de Ukraine zelf? Kortom, veel bleek niet vast te liggen of geregeld te zijn. Maar de mensen waren blij met onze komst en er werden, ter plekke, plannen gesmeed wat we wel konden doen, nu we er toch waren. De kerk, waar we konden werken, was onlangs ingetrokken in een voormalig winkelpand en dat was nog heel duidelijk te zien. De vieringen waren voornamelijk op de eerste verdieping en op de begane grond was een mooie kale ontvangstruimte waar wij uitstekend ons AfA project zouden kunnen uitrollen. Voor de ruimte was een groot bordes met monumentale trap die we ook konden gebruiken. Kortom...prima omstandigheden.

Nu nog publiek, of deelnemers. De maandag (24-10) gebruikten we om alles klaar te zetten, de nodige inkoop te doen en materialen te verzamelen, maar ook om reclame te maken voor onze aanwezigheid. Snel werden er "flyers" gedrukt en van karton werd een groot reclamebord gemaakt.

Ik, als clown, en de anderen als zichzelf, stonden uren lang te ronselen bij de ingang van een nabije middelbare school in de hoop kinderen en jongeren voor ons project te enthousiasmeren.

Dinsdag melden zich een 30-tal kinderen en jongeren, veelal van de kerk, en van mensen uit de buurt, en konden we beginnen met ons programma. Gestaan groeide dit aantal, en het wisselde ook wel, maar er waren ook een aantal zeer trouwe klanten die we denk ik, onverwacht, een zeer fijne vakantie week gaven (want de scholen hadden vanaf woensdag 26-10 vrij). Het idee om in de ochtend voor de kleinere kinderen te werken en in de middag

voor de jongeren hebben we laten varen. Dat was te ingewikkeld. En je kon kleine kinderen die echt de hele dag wilden komen echt niet wegsturen. Dus we maakten er het beste van. Maar het eigenlijke doel van onze komst; werken voor en met vluchtelingen, dat liep wel wat in de soep. Maar voor de mensen daar was het super. Ook voor de kerk was onze aanwezigheid in hun nieuwe gebouw een prachtige kans om meer zichtbaar te worden voor de buurt. In die zin hebben we als Afa toch goed en zinvol werk geleverd!

De tweede week hebben we gewerkt en gespeeld in het dorpje Hrubna, waar de tijd soms leek te hebben stil gestaan. Vervoer met paard en wagen, jongens die achter een rij ganzen aan lopen, wc hokjes buiten in de tuin. Ook hier moesten we de mensen laten weten dat we er waren, maar na enkele wandelingen door het dorp (twee straten) kwam er toch een aardig groepje van zo'n 20 kinderen opdagen. Een klein leeg klaslokaal diende als uitvalsbasis maar de meeste activiteiten vonden buiten op de straat plaats. Buiten: groepsspelen, de parachute. Binnen: een lied, een mimetoneelstuk en/of

verhaal, creativiteit, een lied. Buiten: een gezamenlijke lunch, de clown. Binnen: weer creativiteit, een afsluiting en of weer een lied, en na afloop, als het kan, piri-piri-toemba...een parade door het dorp. Het blijft een ijzersterke formule van Art for All die structuur, vrolijkheid en creativiteit biedt in de meest moeilijke omstandigheden. En waar ik zelf nog wel eens het hoofd wil laten zaken.. zo, van..oo , hoe krijg ik dit nu weer voor elkaar, zijn er zulke sterke kanjers als Wim, Loes, Guy en Jenny die zich overal doorheen weten te slaan en het programma gewoon met kracht neerzetten. Na enkele dagen in het dorp gewerkt en gespeeld te hebben kwamen we weer terug in Ungheni, waar we afsloten met een prachtige expositie van alle gemaakte werken, en een clown voorstelling van mij. Tussen de bedrijven door heeft Jenny daar nog het tafereel van het kerstverhaal geschilderd (Maria, Jozef, de herders..u kent het wel) op grote stukken hout dat dan in uitgezaagde vorm een kerststal zou worden voor het gebouw. Ook hebben we nog een hele middag gewerkt met oudere mensen uit de kerk en de wijk. Vol concentratie maakten zo'n 30 volwassenen de meest mooie schilderijen die men na afloop vol trots aan elkaar liet zien. Wat kan creativiteit dan toch versterkend en verbindend werken! Ontroerend mooi vond ik dat. De voorganger met zijn gezin heeft ons enkele keren gastvrij ontvangen in zijn woning. En ook de Zwitserse familie heeft van onze aanwezigheid genoten. Bij het afscheid toonde iedereen zich zeer dankbaar voor het mooie project dat we gedaan hebben. Het was zoals altijd, maar nu toch in het bijzonder, veel improviseren en roeien met de riemen die je hebt. Maar zeker hebben we bij heel wat mensen, volwassenen en kinderen, een onvergetelijke indruk achter gelaten. Het was chaotisch, voor mij af en toe wat overrompelend, maar terugkijkend denk ik toch: het was een mooie ervaring.

Arthur Pirenne

